

Suvestinė redakcija nuo 2012-07-18 iki 2018-04-30

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2006, Nr. [113-4308](#); Žin. 2006, Nr. [118-0](#), i. k. 1062330ISAK003D-408

Nauja redakcija nuo 2011-04-10:

Nr. [3D-268](#), 2011-03-30, Žin. 2011, Nr. 42-2002 (2011-04-09), i. k. 1112330ISAK003D-268

**LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO
MINISTRAS**

**ĮSAKYMAS
DĖL MEDINĖS PAKAVIMO MEDŽIAGOS IR (ARBA) MEDIENOS, SKIRTOS JAI
GAMINTI, TERMINIO APDOROJIMO, ŽENKLINIMO IR TIEKIMO RINKAI
TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO**

2006 m. spalio 19 d. Nr. 3D-408
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos fitosanitarijos įstatymo (Žin., 1999, Nr. [113-3285](#); 2010, Nr. 12-559) 4 straipsnio 3 dalies 4 punktu:

1. T v i r t i n u Medinės pakavimo medžiagos ir (arba) medienos, skirtos jai gaminti, terminio apdorojimo, ženklavimo ir tiekimo rinkai taisykles (pridedama).

2. N u s t a t a u, kad šiuo įsakymu patvirtintų Medinės pakavimo medžiagos ir (arba) medienos, skirtos jai gaminti, terminio apdorojimo, ženklavimo ir tiekimo rinkai taisyklių 21 punktas įsigalioja 2011 m. liepos 1 d.

ŽEMĖS ŪKIO MINISTRĖ

KAZIMIRA DANUTĖ PRUNSKIENĖ

SUDERINTA

Lietuvos standartizacijos departamento
prie Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos
2006-07-25 raštu Nr. (1.7)S-292

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos žemės ūkio
ministro 2006 m. spalio 19 d.
įsakymu Nr. 3D-408
(Lietuvos Respublikos žemės ūkio
ministro 2011 m. kovo 30 d.
įsakymo Nr. 3D-268 redakcija)

MEDINĖS PAKAVIMO MEDŽIAGOS IR (ARBA) MEDIENOS, SKIRTOS JAI GAMINTI, TERMINIO APDOROJIMO, ŽENKLINIMO IR TIEKIMO RINKAI TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Medinės pakavimo medžiagos ir (arba) medienos, skirtos jai gaminti, terminio apdorojimo, ženklavimo, tiekimo rinkai taisyklės (toliau – taisyklės) parengtos įgyvendinant fitosanitarinių priemonių standartą (ISPM) Nr. 15, patvirtintą Jungtinių Tautų Maisto ir žemės ūkio organizacijos Tarptautinės augalų apsaugos konvencijos sekretoriato.

2. Taisyklių tikslas – nustatyti medinės pakavimo medžiagos ir (arba) medienos, skirtos jai gaminti, terminio apdorojimo, ženklavimo reikalavimus, teisės ženklini suteikimo fiziniams ir juridiniams asmenims, kitoms organizacijoms ar padaliniais (toliau – fiziniai ir juridiniai asmenys) tvarką, tiekimo rinkai reikalavimus ir fizinių ir juridinių asmenų veiklos priežiūros reikalavimus.

3. Šiose taisyklėse vartojamos sąvokos:

Fitosanitarinis terminis medienos apdorojimas (toliau – **terminis apdorojimas**) – medinės pakavimo medžiagos ir medienos apdorojimas kaitinant pagal tam tikrą laiko ir temperatūros grafiką, kol visame sortimento skerspjūvyje, įskaitant ir jo ašį, pasiekama ne žemesnė kaip 56°C temperatūra ir ji išlaikoma bent 30 minučių.

Mediena – produkcijos klasė – apvalioji mediena, pjautinė mediena, smulkinta mediena arba pagalbinė mediena su žieve arba be jos.

Medienos džiovinimas kameroje – medienos džiovinimas uždaroje kameroje veikiant karščiu ir (arba) reguliuojant oro drėgmę, kad būtų pasiektas reikiamas medienos drėgnis.

Medinė pakavimo medžiaga (toliau – **MPM**) – mediena (taip pat ir pagalbinė) ar jos gaminiai, išskyrus popierinius, naudojami kroviniui saugoti, remti ar nešti.

Medinės pakavimo medžiagos tiekimas rinkai – medinės pakavimo medžiagos pardavimas, laikymas turint tikslą parduoti, siūlymas parduoti ar kitaip perduoti tretiesiems asmenims atlygintinai ar neatlygintinai, paskirstymas, transportavimas ir (ar) kitos perdavimo formos.

Pagalbinė mediena – neprekinė mediena, naudojama prekėms apsaugoti arba kaip atrama transportuojant.

Pareiškėjas – fizinis arba juridinis asmuo, teikiantis prašymą Valstybinei augalininkystės tarnybai prie Žemės ūkio ministerijos suteikti teisę ženklini MPM ir (arba) medieną, skirtą jai gaminti, ir įrašyti į fizinių ir juridinių asmenų, turinčių teisę ženklini MPM ir (arba) medieną, skirtą jai gaminti, sąrašą.

Kitos šiose taisyklėse vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos fitosanitarinės įstatyme (Žin., 1999, Nr. [113-3285](#); 2010, Nr. 12-559).

4. Valstybinė augalininkystės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Tarnyba) kontroliuoja, kad fiziniai ir juridiniai asmenys, gaminantys MPM ir (arba) medieną, skirtą MPM gaminti, laikytųsi šių taisyklių reikalavimų.

5. Fiziniai ir juridiniai asmenys privalo ženklini MPM ir (arba) medieną, skirtą MPM gaminti, jei atlieka bent vieną iš šių veiksmų:

5.1. termiškai apdoroja MPM ir (arba) medieną, skirtą MPM gaminti;

- 5.2. gamina MPM iš termiškai apdorotos medienos;
- 5.3. termiškai apdoroja naudotą MPM;
- 5.4. remontuoja arba perdirba ženklintą MPM.
- 6. Taisyklėse nurodyti reikalavimai nėra taikomi:
 - 6.1. MPM, pagamintai iš plonos (6 mm ir mažiau) medienos;
 - 6.2. MPM, pagamintai tik iš tokių medienos gaminių: klijuotos medienos, medienos pjuvenų plokštės, skiedrantų plokštės ar faneros, pagamintos naudojant klijus, karštį ir slėgį arba jų derinius;
 - 6.3. vyno ir spirito statinėms, kurias gaminant mediena buvo kaitinama;
 - 6.4. vyno, cigarų ir kitų prekių dovanų dėžutėms, kurios apdorotos arba pagamintos tokiu būdu, kuris užtikrina kenksmingųjų organizmų žūtį;
 - 6.5. pjuvenoms, medienos plaušams, drožlėms;
 - 6.6. medienai, nuolatinei pritvirtintai prie krovinius gabenančių transporto priemonių, konteinerių.

II. REIKALAVIMAI PAREIŠKĖJAMS, SIEKANTIEMS ŽENKLINTI MPM IR (ARBA) MEDIENĄ, SKIRTĄ JAI GAMINTI

7. Siekdamas patikrinti fizinių ir juridinių asmenų veiklos atitiktį šių taisyklių 2 priedo reikalavimams, Tarnybos direktorius sudaro Džiovinimo kamerų vertinimo komisiją (toliau – Komisija).

8. Fizinis ir juridinis asmuo, siekdamas ženklinti MPM ir (arba) medieną, skirtą jai gaminti, Tarnybos direktoriui pateikia prašymą, kurio formą tvirtina Tarnybos direktorius.

9. Pareiškėjai, siekiantys vykdyti veiklą, nurodytą šių taisyklių 5 punkte, privalo atitikti šiuos reikalavimus:

9.1. turi būti įregistruoti Lietuvos Respublikos fitosanitariniame registre;

9.2. Tarnybos pareigūnams pateikti valstybės rinkliavos už medienos džiovinimo kameros ir teisės ženklinti apdorotą produkciją pagal Tarptautinį fitosanitarinių priemonių standartą Nr. 15 pirminį arba kasmetinį vertinimą ir teisės ženklinti suteikimą arba pratęsimą ir kontrolinį vertinimą, kurios dydis patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. gruodžio 15 d. nutarimu Nr. 1458 „Dėl Konkrecių valstybės rinkliavos dydžių ir šios rinkliavos mokėjimo ir grąžinimo taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2000, Nr. [108-3463](#); 2004, Nr. [107-3989](#); 2008, Nr. [36-1285](#)), sumokėjimo patvirtinimą.

10. Tais atvejais, kai fiziniai ir juridiniai asmenys siekia gaminti MPM iš termiškai apdorotos medienos, jie privalo saugoti ir Tarnybos pareigūnams pareikalavus pateikti įsigytos termiškai apdorotos medienos etiketę arba etiketės informaciją, nurodytą šių taisyklių 4 skyriuje. Fiziniai ir juridiniai asmenys privalo saugoti etiketę bent du metus nuo termiškai apdorotos medienos įsigijimo datos.

11. Fiziniai ir juridiniai asmenys, siekiantys remontuoti ar perdirbti ženklintą MPM, Tarnybos pareigūnams turi pateikti remontuojamos, perdirbamos ir pagamintos MPM:

11.1. sandėliavimo vietų schemas. Termiškai apdorota MPM ir (arba) mediena, skirta MPM gaminti, termiškai neapdorota MPM ir (arba) mediena, skirta MPM gaminti, turi būti sandėliuojama atskirai;

11.2. tais atvejais, kai terminį apdorojimą atlieka kiti fiziniai ir juridiniai asmenys, pareiškėjas privalo Tarnybai pateikti sutarties ar jos dalies kopiją dėl ženklintos remontuotos, perdirbtos MPM terminio apdorojimo su fiziniiais ir juridiniais asmenimis, atliekančiais terminį apdorojimą.

12. Tarnyba per 30 dienų nuo prašymo gavimo dienos:

12.1. patikrina pareiškėjo pateiktus dokumentus;

12.2. informuoja Komisiją dėl džiovinimo kamerų atitikties šių taisyklių 2 priedo reikalavimams įvertinimo;

12.3. paskiria pareiškėjo veiklos patikrinimo datą.

13. Tarnybos pareigūnai pareiškėjo gamybos vietoje:

13.1. atlieka fitosanitarinį tikrinimą Tarnybos direktoriaus nustatyta tvarka;

13.2. surašo patikrinimo aktą, kurio formą tvirtina Tarnybos direktorius. Su patikrinimo aktu pasirašytinai supažindina pareiškėją.

14. Komisija pareiškėjo gamybos vietoje patikrina džiovinimo kamerų atitiktį šių taisyklių 2 priedo reikalavimams ir surašo patikrinimo aktą, kurio formą tvirtina Tarnybos direktorius. Su patikrinimo aktu pasirašytinai supažindina pareiškėją.

15. Jei pareiškėjas, siekiantis vykdyti veiklą, nurodytą šių taisyklių 5 punkte, atitinka šių taisyklių reikalavimus, Tarnybos direktorius, remdamasis fitosanitarinio tikrinimo rezultatais ir Komisijos patikrinimo akto rezultatais, patvirtinančiais, kad džiovinimo kameros atitinka šių taisyklių 2 priedo reikalavimus, suteikia teisę ženklinti MPM ir (arba) medieną, skirtą jai gaminti, ir įrašo į fizinių ir juridinių asmenų, turinčių teisę ženklinti MPM ir (arba) medieną, skirtą jai gaminti, sąrašą (toliau – sąrašas).

16. Teisė ženklinti MPM ir (arba) medieną, skirtą jai gaminti, pareiškėjui suteikiama Tarnybos direktoriaus įsakymu ir skelbiama Tarnybos interneto tinklalapyje (<http://www.vatzum.lt>). Apie priimtą sprendimą pareiškėjui raštu pranešama ne vėliau kaip per 3 darbo dienas kartu pridedant įsakymo kopiją.

III. MPM GAMYBOS, ŽENKLINIMO, TIEKIMO RINKAI REIKALAVIMAI

17. Tiekiami rinkai MPM turi būti pagaminta iš medienos, atitinkančios šių taisyklių 18 punkto reikalavimus, ir paženklinta ženklu pagal šių taisyklių 19–20 punktų ir 1 priedo reikalavimus.

18. MPM turi būti pagaminta iš medienos:

18.1. kuri yra termiškai apdorota; ir

18.2. nuo kurios nulupta žievė, išskyrus bet kokį atskirų žievės gabalėlių skaičių, jeigu jie yra mažesni nei 3 cm pločio (neatsižvelgiant į jų ilgį) arba yra didesni nei 3 cm pločio, o atskiro žievės gabalėlio plotas yra ne didesnis kaip 50 kvadratinų centimetrų.

19. MPM turi būti ženklinta pagal šiose taisyklėse pateiktą ženklo pavyzdį (1 priedas).

20. MPM ženklą turi sudaryti:

20.1. Tarptautinės augalų apsaugos konvencijos simbolis – IPPC (angl. *International Plant Protection Convention*);

20.2. Lietuvos dviejų raidžių kodas (pavyzdyje LT) pagal LST EN ISO 3166-1 ir įmonės skaitmeninis šešiaženklis identifikavimo kodas, kaupiamas Lietuvos Respublikos fitosanitarinio registro duomenų bazėje;

20.3. MPM terminį apdorojimą patvirtinantis sutartinis dviejų raidžių kodas HT – terminis apdorojimas.

21. MPM ženklas turi būti:

21.1. keturkampis su rėmeliu ir linija, atskiriančia Tarptautinės augalų apsaugos konvencijos simbolį – IPPC (angl. *International Plant Protection Convention*) nuo kitos ženkle esančios informacijos;

21.2. įskaitomas;

21.3. sunkiai nutrinamas ar pakeičiamas;

21.4. matomoje vietoje, bent dviejose priešingose MPM pusėse;

21.5. bet kurios spalvos, išskyrus raudoną ir oranžinę.

22. MPM pagaminimo metai ir mėnuo turi būti nurodyti šalia ženklo.

23. Remontuojant ar perdurbant ženklintą MPM:

23.1. kai keičiama iki vienos trečiosios MPM elementų (remontuojant), turi būti naudojama tik nauja termiškai apdorota mediena ir kiekvienas pakeistas elementas turi būti ženklintas fizinio ar juridinio asmens, kuris remontuoja ženklintą MPM, arba MPM pakartotinai apdorojama ir ženklinama terminį apdorojimą atlikusio fizinio ar juridinio asmens, o buvę ženklai pašalinami arba uždažomi neįskaitomai;

23.2. kai keičiama daugiau nei viena trečioji MPM elementų (perdirbant), MPM pakartotinai ženklina terminį apdorojimą atlikęs fizinis ar juridinis asmuo, o buvę ženklai pašalinami arba uždažomi neįskaitomai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-574](#), 2012-07-09, *Žin.*, 2012, Nr. 84-4411 (2012-07-17), i. k. 1122330ISAK003D-574

24. Asmenys, tiekiantys rinkai ženklintą MPM ir (arba) medieną, skirtą jai gaminti:

24.1. turi būti registruoti Lietuvos Respublikos fitosanitariniame registre;

24.2. ne mažiau nei 2 metus saugoti ir Tarnybos pareigūnams pateikti tiekiamos rinkai ženklintos MPM ir (arba) medienos, skirtos jai gaminti, dokumentus ar jų kopijas.

IV. REIKALAVIMAI ETIKETEI

25. Mediena, skirta MPM gaminti, turi būti paženklinta etikete, kurioje nurodoma:

25.1. medienos, skirtos MPM gaminti, terminio apdorojimo data;

25.2. džiovavimo kameros numeris.

25.3. medienos paketo numeris;

25.4. medienos sortimento matmenys;

25.4. medienos paketo tūris (m³);

25.5. medienos sortimentų skaičius pakete.

V. FIZINIŲ IR JURIDINIŲ ASMENŲ VEIKLOS PRIEŽIŪRA

26. Fizinų ir juridinių asmenų veiklos priežiūra atliekama Tarnybos direktoriaus nustatyta tvarka.

27. Fiziniai ir juridiniai asmenys išbraukiami iš sąrašo, jeigu:

27.1. pateikia Tarnybai prašymą išbraukti iš sąrašo;

27.2. nevykdo veiklos, nurodytos šių taisyklių 5 punkte, šešis mėnesius;

27.3. išregistruojami iš Lietuvos Respublikos fitosanitarinio registro.

VI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

28. Fiziniai ir juridiniai asmenys, pažeidę šių taisyklių reikalavimus, atsako teisės aktų nustatyta tvarka.

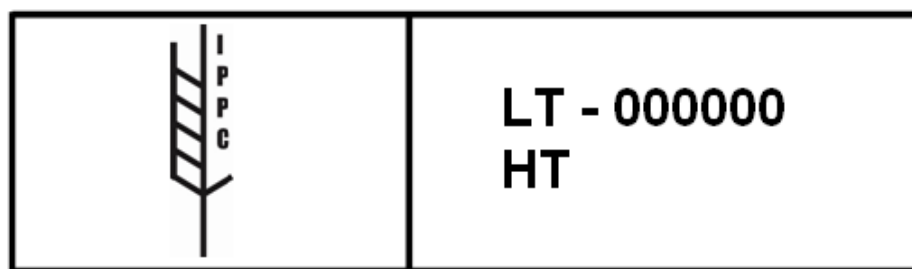
Medinės pakavimo medžiagos ir (arba) medienos, skirtos jai gaminti, terminio apdorojimo, ženklavimo ir tiekimo rinkai taisyklių

1 priedas

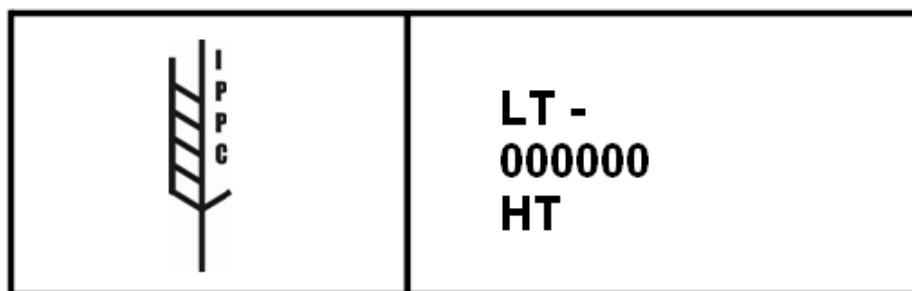
(Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2011 m. kovo 30 d. įsakymo Nr. 3D-268 redakcija)

ŽENKLO PAVYZDŽIAI

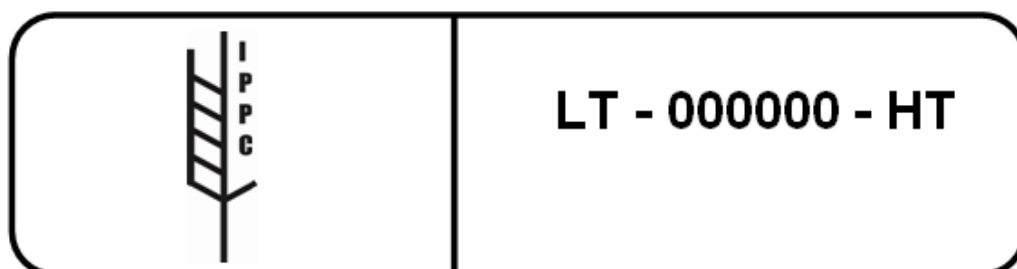
1 pav.

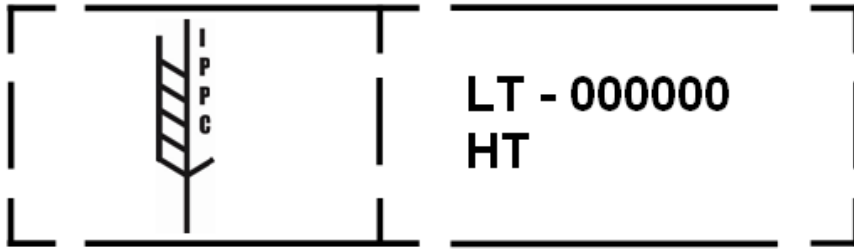
2 pav.

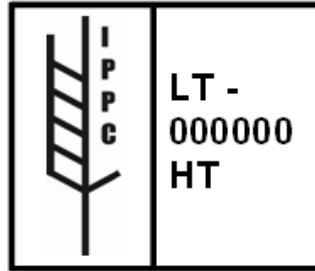
3 pav. (Galimas bet kokio keturkampio rėmelio kampų suapvalinimas)

4 pav. (Galimi maži tarpeliai bet kokio ženklo rėmelyje ir linijoje, atskiriančioje Tarptautinės augalų apsaugos konvencijos simbolį – IPPC (angl. *International Plant Protection Convention*) nuo kitos ženkle esančios informacijos)

5 pav.

6 pav.

Medinės pakavimo medžiagos ir (arba) medienos, skirtos jai gaminti, terminio apdorojimo, ženklavimo, tiekimo rinkai taisyklių
2 priedas
(Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2011 m. kovo 30 d. įsakymo Nr. 3D-268 redakcija)

DŽIOVINIMO KAMEROMS KELIAMI TECHNINIAI REIKALAVIMAI

1. Džiovinimo kameros turi būti pakankamai sandarios šilumos ir drėgmės laidumo požiūriu, kad visus metus būtų galima palaikyti reikalingą džiovinimo režimą (ne žemesnę kaip 62°C oro temperatūrą). Tam reikia:

1.1. sienas ir lubas apšiltinti termoizoliacinėmis medžiagomis (rekomenduojama šiluminė varža $R = 1,5 - 3,0 \left[\frac{m^2 \times K}{W} \right]$);

1.2. gerai užsandarinti džiovinimo kameros duris, įrengti durų varčios prispaudimo prie staktos užraktus, visą su varčia besiliečiantį staktos perimetrą padengiant karščiui ir drėgmei atsparia medžiaga (karščiui atsparia guma, veltiniu ir pan.);

1.3. ant ventiliacinių kamerų šviežio oro įleidimo ir panaudoto oro išleidimo kanalų įrengti sandariai užsidarančias ir gerai atsiderančias sklendes;

1.4. stacionarių plytinių kamerų sienas iš vidaus išstinkuoti cementiniu tinku, o visų kamerų – padengti hidroizoliacine danga.

2. Turi būti pakankama džiovinimo kamerų šiluminė galia. Džiovinant vidutinio (40 mm) storio pjautinę medieną ventiliacinėse džiovinimo kameroje rekomenduojama: spygliuočių – nuo 8 kW iki 10 kW vienam m³ džiovinamos medienos; lapuočių – nuo 3 kW iki 8 kW vienam m³ džiovinamos medienos. Kai džiovinama plonesnė mediena, ši galia turi būti didesnė, o kai storesnė – šiluminė galia turi būti mažesnė. Kondensacinėse džiovinimo kameroje šiluminė galia gali būti apie 2 kartus mažesnė, bet turi būti pakankama šaldymo įrenginio galia, kad būtų galima kondensuoti išgaravusią drėgmę.

3. Džiovinimo kameroje oro cirkuliacija turi būti tolygi per visą kameros ilgį ir aukštį, oro judėjimo greitis per medienos rietuves – ne mažesnis kaip 1 m/s. Mažesnis greitis gali būti, kai oro judėjimo kelias per rietuves trumpas, o didesnis – kai ilgas, t. y. juda skersai per kelias rietuves arba paketus. Tam turi būti tolygiai sumontuoti ventiliatoriai, pučiantys orą į rietuves (atstumas tarp ventiliatorių ašių turi būti nuo 1 iki 2 m).

4. Kameroje turi būti nuolatinė ir patikima džiovinimo agento (oro) temperatūros ir santykinio drėgnumo bei medienos drėgnumo kontrolė. Tai gali būti atliekama stebint prietaisų rodmenis ir juos užrašant žurnale arba nuotoliniu būdu kompiuterio duomenų kaupiklyje.

5. Kamerų, kuriose bus atliekamas tik apdorojimas kaitinant, medienos sortimento ašyje turi būti sumontuoti ir veikti du temperatūros zondai. Esant būtinybei (kai kameroje negalima pasiekti 59°C–60°C temperatūros), reikia ir apdorojant džiovinimu įrengti du temperatūros matavimo sortimento ašyje zondus.

6. Oro parametrų jutiklius rekomenduojama įrengti bent dviejose kameros vietose (prieš orui įtekant į rietuves ir jam ištekant iš rietuvių arba rietuvių viduryje). Oro temperatūrai ir santykinei drėgmei matuoti gali būti naudojami psichrometrai, sudaryti iš sausojo ir šlapiojo (sudrėkintojo) termometrų, arba termometras ir medienos pusiausvirinio drėgnio matuoklis. Medienos drėgnis reversinės cirkuliacijos kameroje turi būti matuojamas ne mažiau kaip trijose vietose: jei oro judėjimo kelyje yra kelios rietuvės, – matuojama kraštinės rietuvės viršutinėje ir apatinėje dalyje ir vidurinės rietuvės viduryje, o jei yra viena rietuvė, – trečiuoju jutikliu matuojama jos viduryje, o jei dvi – kitos rietuvės viduryje. Nereversinės cirkuliacijos kameroje medienos drėgnis matuojamas rietuvėje (rietuvėse), iš kurių oro srautas išteka.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-268](#), 2011-03-30, Žin., 2011, Nr. 42-2002 (2011-04-09), i. k. 1112330ISAK003D-268

Dėl žemės ūkio ministro 2006 m. spalio 19 d. įsakymo Nr. 3D-408 "Dėl Medinės pakavimo medžiagos ženklavimo taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-574](#), 2012-07-09, Žin., 2012, Nr. 84-4411 (2012-07-17), i. k. 1122330ISAK003D-574

Dėl žemės ūkio ministro 2006 m. spalio 19 d. įsakymo Nr. 3D-408 "Dėl Medinės pakavimo medžiagos ir (arba) medienos, skirtos jai gaminti, terminio apdorojimo, ženklavimo ir tiekimo rinkai taisyklių patvirtinimo" pakeitimo